

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням Гірської сільської ради
Бориспільського району Київської області
від _____ 2026 № _____

С Т А Т У Т

**Гірської сільської територіальної громади
Бориспільського району Київської області**

с. _____
2026 рік

ПРЕАМБУЛА

РОЗДІЛ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Загальна характеристика територіальної громади

Стаття 2. Статут територіальної громади

Стаття 3. Символіка територіальної громади

Стаття 4. Місцеві свята та пам'ятні дати

Стаття 5. Почесні відзнаки

РОЗДІЛ ІІ. ПРАВА, ОBOB'ЯЗКИ, ГАРАНТІЇ ПРАВ ЖИТЕЛЯ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ У ВИРІШЕННІ ПИТАНЬ МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ

Стаття 6. Житель територіальної громади

Стаття 7. Права жителя територіальної громади на участь у вирішенні питань місцевого значення

Стаття 8. Обов'язки жителя територіальної громади

Стаття 9. Гарантії прав жителя територіальної громади та рівність їх забезпечення

РОЗДІЛ ІІІ. ФОРМИ УЧАСТІ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ У ВИРІШЕННІ ПИТАНЬ МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ

Стаття 10. Форми участі територіальної громади у вирішенні питань місцевого значення

Стаття 11. Місцевий референдум

Стаття 12. Загальні збори (конференція) жителів

Стаття 13. Місцева ініціатива

Стаття 14. Громадські слухання

Стаття 15. Звернення громадян та електронні петиції як особлива форма колективного звернення громадян

Стаття 16. Публічні консультації

Стаття 17. Участь жителів у консультативно-дорадчих органах при органах і посадових особах місцевого самоврядування

Стаття 18. Участь жителів у наглядових радах юридичних осіб, що перебувають у комунальній власності територіальної громади

Стаття 19. Участь жителів у плануванні та розподілі коштів місцевого бюджету

Стаття 20. Органи самоорганізації населення

Стаття 21. Участь молоді у місцевому самоврядуванні

РОЗДІЛ IV. ОСНОВНІ ЗАСАДИ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ТА ЙОГО ПОСАДОВИХ ОСІБ З ІНШИМИ СУБ'ЄКТАМИ

Стаття 22. Взаємовідносини органу місцевого самоврядування та його посадових осіб з інститутами громадянського суспільства

Стаття 23. Взаємовідносини територіальної громади з іншими територіальними громадами

Стаття 24. Участь в асоційованих організаціях і міжнародна співпраця

Стаття 25. Взаємовідносини територіальної громади з органами виконавчої влади

РОЗДІЛ V. ЗАСАДИ ЗДІЙСНЕННЯ ГРОМАДСЬКОГО КОНТРОЛЮ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ ОРГАНУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ТА ЙОГО ПОСАДОВИХ ОСІБ

Стаття 26. Засади громадського контролю за діяльністю органу місцевого самоврядування та його посадових осіб

Стаття 27. Форми здійснення громадського контролю за діяльністю органу місцевого самоврядування та його посадових осіб

Стаття 28. Громадське оцінювання діяльності органу місцевого самоврядування та його посадових осіб

РОЗДІЛ VI. ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Стаття 29. Засади розвитку територіальної громади

Стаття 30. Стратегічні документи з розвитку територіальної громади

Стаття 31. Стратегія розвитку територіальної громади

Стаття 32. Бюджет та фінансове забезпечення територіальної громади

Стаття 33. Планування публічних інвестиційних проєктів

Стаття 34. Охорона довкілля

Стаття 35. Застосування гендерно-орієнтованого підходу під час планування розвитку територіальної громади

Стаття 36. Розвиток освіти, охорони здоров'я, спорту, культури та мистецтва

Стаття 37. Утвердження української національної і громадянської ідентичності

РОЗДІЛ VII. ЗВІТУВАННЯ ОРГАНУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ТА ЙОГО ПОСАДОВИХ ОСІБ ПЕРЕД ТЕРИТОРІАЛЬНОЮ ГРОМАДОЮ

Стаття 38. Звітування органу місцевого самоврядування та його посадових осіб, депутатів сільської ради перед територіальною громадою

Стаття 39. Звітування сільського голови

Стаття 40. Звітування депутатів

Стаття 41. Звітування старости

РОЗДІЛ VIII. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

Додаток 1

Положення про загальні збори (конференцію) жителів в Гірській сільській територіальній громаді

Додаток 2

Положення про місцеві ініціативи в Гірській сільській територіальній громаді

Додаток 3

Положення про громадські слухання жителів в Гірській сільській територіальній громаді

Додаток 4

Положення про громадське оцінювання діяльності органу місцевого самоврядування та його посадових осіб в Гірській сільській територіальній громаді

Додаток 5

Положення про порядок подання та розгляд електронних петицій, адресованих Гірській сільській раді

ПРЕАМБУЛА

Гірська сільська рада Бориспільського району Київської області, як орган місцевого самоврядування, що представляє Гірську сільську територіальну громаду та здійснює від її імені та в її інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією та законами України,

констатуючи, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність та безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю, а права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави,

усвідомлюючи свою відповідальність перед Гірською сільською територіальною громадою,

зважаючи на те, що добре демократичне врядування базується на основі реалізації повноважень органів місцевого самоврядування в тісній співпраці з жителями з метою підвищення якості життя і розвитку територіальної громади, коли людина — у центрі всіх демократичних інститутів та процесів,

ураховуючи історичні, національно-культурні, соціально-економічні та інші особливості здійснення місцевого самоврядування в територіальній громаді,

забезпечуючи реалізацію права жителів на участь у вирішенні питань місцевого значення,

керуючись Конституцією України, Європейською хартією місцевого самоврядування, Додатковим протоколом до Європейської хартії місцевого самоврядування про право участі у справах місцевого органу влади, Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» та іншими актами законодавства України,

затверджує цей Статут.

РОЗДІЛ І ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Загальна характеристика територіальної громади

1. Гірська сільська територіальна громада (далі - територіальна громада) - це жителі, об'єднані постійним проживанням у межах території територіальній громаді.

2. Територія територіальної громади - територія, в межах якої територіальна громада здійснює свої повноваження щодо вирішення питань місцевого значення відповідно до Конституції і законів України безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування.

3. Територіальна громада складається з 4 населених пунктів: села Гора, Мартусівка, Ревне і Затишне Бориспільського району Київської області. Адміністративним центром громади є село Гора.

4. Гірська сільська рада Бориспільського району Київської області (далі - Рада) є представницьким органом територіальної громади та здійснює від її імені та в її інтересах функції та повноваження місцевого самоврядування. Рада

складається з депутатів, обраних в порядку, встановленому Конституцією та законами України.

5. Рада є юридичною особою публічного права. Загальний склад Ради визначається відповідно до законодавства.

6. Матеріальною і фінансовою основою місцевого самоврядування є рухоме і нерухоме майно, доходи місцевих бюджетів, інші кошти, земля, природні ресурси, що є у комунальній власності територіальної громади, а також об'єкти спільної власності, що перебувають в управлінні районних і обласних рад.

Стаття 2. Статут територіальної громади

1. Статут Гірської сільської територіальної громади (далі — Статут) — це нормативно-правовий акт Гірської сільської ради (далі — Рада), що враховує історичні, національно-культурні, соціально-економічні й інші особливості здійснення місцевого самоврядування і забезпечує реалізацію прав жителів на участь у вирішенні питань місцевого значення.

2. Статут є обов'язковим до виконання на території територіальної громади.

3. Інші акти органів і посадових осіб місцевого самоврядування повинні прийматися з дотриманням положень Статуту та на його виконання

Стаття 3. Символіка територіальної громади

1. Територіальна громада може мати власну символіку, що відображає її історичні, культурні та інші особливості та традиції.

2. Символікою територіальної громади може бути герб, прапор, логотип тощо.

3. Окремий населений пункт, що входить до складу території територіальної громади, може мати власну символіку.

4. Зміст, опис, порядок використання символіки територіальної громади та окремих населених пунктів, що входять до складу території територіальної громади, визначаються одним або декількома окремими положеннями, що затверджується рішеннями Ради.

Стаття 4. Місцеві свята та пам'ятні дати

1. День територіальної громади, дні населених пунктів, що входять до складу території територіальної громади, місцеві свята й пам'ятні дати можуть встановлюватися рішеннями Ради.

2. День територіальної громади, дні населених пунктів, що входять до складу території територіальної громади, святкують щорічно відповідно до традицій та ustalених дат святкування.

Стаття 5. Почесні відзнаки

1. Почесні відзнаки територіальної громади встановлюються для відзначення фізичних та юридичних осіб, які зробили значний внесок у соціально-економічний розвиток територіальної громади, підвищення добробуту її жителів, примноження культурних, духовних надбань та інших цінностей, зміцнення місцевого самоврядування і демократії.

2. Почесні відзнаки територіальної громади, підстави та порядок нагородження почесними відзнаками територіальної громади визначаються відповідним рішенням Ради.

РОЗДІЛ II

ПРАВА, ОBOB'ЯЗКИ, ГАРАНТІЇ ПРАВ ЖИТЕЛЯ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ У ВИРІШЕННІ ПИТАНЬ МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ

Стаття 6. Житель територіальної громади

1. Житель територіальної громади - це громадянин України, який задекларував або зареєстрував місце проживання на території територіальної громади або фактичне місце проживання/перебування якого підтверджується довідкою про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи (далі – житель, який проживає), крім військовослужбовця строкової служби, фізичної особи, яка за вироком суду перебуває у місці позбавлення волі.

Стаття 7. Права жителя територіальної громади на участь у вирішенні питань місцевого значення

1. Права жителя територіальної громади на участь у вирішенні питань місцевого значення, гарантовані Конституцією України, законами України та цим Статутом, не можуть бути обмежені.

2. При вирішенні питань місцевого значення житель територіальної громади має право:

1) подавати індивідуальні та колективні звернення органам і посадовим особам місцевого самоврядування, отримувати на них відповіді у встановлені законодавством строки;

2) бути включеним у встановленому порядку до складу консультативно-дорадчих органів при Раді, її виконавчих органах та посадових особах місцевого самоврядування;

3) отримувати повну і достовірну інформацію про діяльність Ради, сільського голови, виконавчих органів та посадових осіб місцевого самоврядування у спосіб, передбачений законодавством та іншими нормативно-правовими актами;

4) брати участь у здійсненні контролю за діяльністю органів і посадових осіб місцевого самоврядування, комунальних підприємств, установ та організацій у порядку й у формах, встановлених законодавством України;

5) брати участь у створенні та діяльності органів самоорганізації населення;

6) брати участь у плануванні та розподілі місцевого бюджету;

7) бути присутнім на засіданнях Ради, її постійних депутатських комісіях, засіданнях виконавчого комітету;

8) виступати на пленарному засіданні Ради, засіданні постійної комісії у порядку, встановленому Радою, на засіданні виконавчого комітету в порядку, встановленому виконавчим комітетом;

9) на особистий прийом депутатами Ради, сільським головою, іншими посадовими особами органів місцевого самоврядування;

- 10) ознайомлюватися з проектами нормативно-правових актів, рішень органів та посадових осіб місцевого самоврядування;
- 11) брати участь у роботі контрольно-наглядових органів юридичних осіб, засновниками яких є Рада;
- 12) оскаржувати рішення, дій чи бездіяльності органів та посадових осіб місцевого самоврядування;
- 13) брати участь у реалізації форм участі територіальної громади в вирішенні питань місцевого значення, визначених Статутом, рішеннями Ради та законодавством;
- 14) користуватися іншими правами, передбаченими Конституцією та актами законодавства України.

Стаття 8. Обов'язки жителя територіальної громади

1. Житель територіальної громади зобов'язаний:

- 1) проявляти повагу до гідності кожної людини, сприяти забезпеченню рівності прав і свобод;
- 2) утримуватися від будь-яких форм дискримінації;
- 3) шанобливо ставитися до традицій, звичаїв територіальної громади, її самобутності, історії та культури;
- 4) сприяти сталому розвитку територіальної громади та її населених пунктів;
- 5) шанобливо та ощадливо ставитись до майна, коштів, землі, природних ресурсів територіальної громади, а також об'єктів спільної власності територіальних громад Бориспільського району та Київської області, розташованих у межах територіальної громади;
- 6) поважати символіку територіальної громади та населених пунктів, що входять до складу території територіальної громади і використовувати її тільки за призначенням;
- 7) реалізовувати свої права, свободи та законні інтереси з повагою до прав жителів територіальної громади та інших осіб, які на законних підставах проживають (перебувають) у межах територіальної громади, до інтересів держави та територіальної громади;
- 8) інші обов'язки відповідно до Конституції України та законодавства.

2. Обов'язки жителя територіальної громади в частині, що не суперечить Конституції та законам України, цьому Статуту, поширюються також на іноземців, осіб без громадянства та інших осіб, які проживають (перебувають) у межах територіальної громади.

Стаття 9. Гарантії прав жителя територіальної громади та рівність їх забезпечення

1. Сільський голова, Рада, її депутати, виконавчі органи та посадові особи місцевого самоврядування забезпечують реалізацію прав та законних інтересів жителя територіальної громади у межах, визначених Конституцією та законами України.

2. Жителю територіальної громади гарантується право на участь у вирішенні питань місцевого значення, віднесених до відання територіальної громади та її органів, у порядку і формах, визначених Конституцією та актами законодавства України.

3. Захист та реалізація прав і свобод людини та громадянина, які закріплені в Конституції та законах України, визначають зміст і спрямованість діяльності органів місцевого самоврядування територіальної громади.

4. Рішення та дії органів і посадових осіб місцевого самоврядування не можуть обмежувати встановлених Конституцією та законами України прав і свобод людини та громадянина.

5. Реалізація жителем територіальної громади своїх прав, свобод та законних інтересів не повинна призводити до порушення прав і свобод інших осіб, а також інтересів територіальної громади, суспільства чи держави у цілому.

РОЗДІЛ III

ФОРМИ УЧАСТІ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ У ВИРІШЕННІ ПИТАНЬ МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ

Стаття 10. Форми участі територіальної громади

1. Формами участі територіальної громади у вирішенні питань місцевого значення є:

- 1) місцевий референдум;
- 2) загальні збори (конференція) жителів;
- 3) місцева ініціатива;
- 4) громадські слухання;
- 5) звернення громадян до органів і посадових осіб місцевого самоврядування, у тому числі у форматі електронних петицій;
- 6) публічні консультації;
- 7) участь жителів у консультативно-дорадчих органах при органах і посадових особах місцевого самоврядування;
- 8) громадське оцінювання діяльності органів та посадових осіб місцевого самоврядування;
- 9) участь у роботі контрольно-наглядових органів юридичних осіб публічного права, утворених за рішенням Ради;
- 10) участь у плануванні та розподілі коштів місцевого бюджету;
- 11) участь у створенні та діяльності органів самоорганізації населення;
- 12) інші форми участі, що не суперечать закону.

2. Для забезпечення участі територіальної громади у вирішенні питань місцевого значення, безбар'єрності, сталого розвитку, сприятливих умов проживання, запровадження ефективного врядування в територіальній громаді органи Рада та її посадові особи місцевого самоврядування сприяють застосуванню інформаційно-комунікаційних технологій цифрової демократії та врядування.

Стаття 11. Місцевий референдум

1. Місцевий референдум є формою участі територіальної громади у вирішенні питань місцевого значення шляхом прямого волевиявлення.
2. Засади, організація і порядок проведення місцевого референдуму визначаються законами України.
3. Предметом місцевого референдуму може бути будь-яке питання, віднесене Конституцією України та іншими законами до відання місцевого самоврядування.
4. На місцевий референдум не можуть бути винесені питання, віднесені законом до відання органів державної влади.
5. Рішення, прийняті місцевим референдумом, є обов'язковими для виконання на відповідній території.

Стаття 12. Загальні збори (конференція) жителів

1. Загальні збори (конференція) жителів є формою участі у вирішенні питань місцевого значення.
2. Порядок ініціювання, організації, проведення загальних зборів (конференції) жителів та порядок урахування результатів загальних зборів (конференції) органом місцевого самоврядування та його посадовими особами визначається Положенням про загальні збори (конференцію) жителів в Гірській сільській територіальній громаді, що є додатком до цього Статуту.

Стаття 13. Місцева ініціатива

1. Місцева ініціатива – це форма участі жителів територіальної громади у вирішенні питань місцевого самоврядування шляхом ініціювання розгляду Радою будь-якого питання, віднесеного до повноважень органу місцевого самоврядування.
2. Порядок ініціювання, організації збору підписів та внесення місцевої ініціативи на розгляд Ради Положенням про місцеві ініціативи в Гірській сільській територіальній громаді, що є додатком до цього Статуту.

Стаття 14. Громадські слухання

1. Жителі мають право проводити громадські слухання – зустрічатися для обговорення питань з депутатами Ради та посадовими особами місцевого самоврядування, під час яких заслуховувати зазначених осіб, порушувати питання та вносити пропозиції щодо питань місцевого значення.
2. Предметом громадських слухань можуть бути будь-які питання, віднесені Конституцією та законами України до відання місцевого самоврядування.
3. Пропозиції, які вносяться за результатами громадських слухань, підлягають обов'язковому розгляду органом та посадовими особами місцевого самоврядування.
4. Порядок ініціювання, організації, проведення громадських слухань та врахування їх результатів органом місцевого самоврядування та посадовими особами місцевого самоврядування визначається Положенням про громадські слухання в Гірській сільській територіальній громаді, що є додатком до цього Статуту.

Стаття 15. Звернення громадян та електронні петиції як особлива форма колективного звернення громадян

1. Порядок звернення громадян України до органів місцевого самоврядування, юридичних осіб публічного права, засновником яких є Рада, їх посадових осіб визначається законом.

2. Особи, які не є громадянами України і законно проживають на території України, мають таке саме право на подання звернення, як і громадяни України, якщо інше не передбачено міжнародними договорами.

3. Електронна петиція – це особлива форма колективного звернення громадян до органів місцевого самоврядування територіальної громади, що здійснюється через офіційний веб-сайт Ради або веб-сайт громадського об'єднання, яке здійснює збір підписів на підтримку електронної петиції, щодо будь-якого питання, котре належить до компетенції ради та її виконавчих органів.

4. Вимоги до кількості підписів громадян на підтримку електронної петиції до Ради та її виконавчих органів, строку збору підписів тощо визначаються Положенням про порядок подання та розгляду електронних петицій, адресованих Гірській сільській раді, що є додатком до цього Статуту.

Стаття 16. Публічні консультації

1. Жителі мають право брати участь у публічних консультаціях, які проводить Рада чи її виконавчі органи, шляхом внесення пропозицій щодо вирішення питань місцевого значення.

2. Публічна консультація — етап постановки проблеми, вирішення питання місцевого значення, під час якого Рада чи її виконавчі органи збирають, опрацьовують пропозиції заінтересованих сторін щодо предмета публічної консультації та оприлюднюють результати аналізу таких пропозицій.

3. Предмет публічної консультації — питання, що виникло в процесі здійснення місцевого самоврядування (зокрема на етапі постановки проблеми, обрання одного з альтернативних варіантів розв'язання проблеми, підготовки проекту акту), щодо якого Рада чи її виконавчі органи пропонують заінтересованим сторонам надати свої пропозиції під час публічних консультацій.

4. Публічні консультації проводяться у формі: електронних консультацій, адресних консультацій, публічного обговорення. Електронні консультації є обов'язковою формою проведення публічних консультацій щодо всіх проектів нормативно-правових актів, які ухвалюються органами місцевого самоврядування та його посадовими особами.

5. Порядок організації, проведення і врахування результатів публічних консультацій Радою та її виконавчими органами визначається Законом України «Про публічні консультації».

Стаття 17. Консультативно-дорадчі органи при органах та/або посадових особах місцевого самоврядування

1. Жителі, інститути громадянського суспільства, які здійснюють свою діяльність на території територіальної громади, можуть входити до складу та/або брати участь у роботі консультативно-дорадчих органів (у разі їх утворення) при органі місцевого самоврядування та/або його посадових особах з метою підготовки пропозицій щодо вдосконалення їхньої роботи, участі в розробленні проектів актів, вирішенні інших питань, віднесених до повноважень зазначеного органу та/або його посадових осіб.

2. До складу консультативно-дорадчих органів можуть входити посадові особи місцевого самоврядування і представники експертних середовищ, наукових кіл, бізнесу, профільних громадських об'єднань, міжнародних організацій, медіа.

3. Завдання, склад та організація роботи консультативно-дорадчих органів при органі місцевого самоврядування та/або його посадових особах визначаються рішенням органу чи посадової особи, при яких вони утворені. Інформація щодо порядку денного, дати, місця та часу проведення засідання консультативно-дорадчого органу, а також рішення, прийняті за підсумками засідання, розміщуються на офіційному веб-сайті Ради.

4. За ініціативою жителів, інститутів громадянського суспільства, органи й посадові особи місцевого самоврядування створюють тематичні ради.

Стаття 18. Участь жителів у наглядових радах юридичних осіб, що перебувають у комунальній власності територіальної громади

1. Житель територіальної громади може брати участь в роботі наглядових рад юридичних осіб, що перебувають у комунальній власності територіальної громади на умовах, визначених відповідними актами законодавства України, з метою забезпечення прозорості й ефективності їх роботи, здійснення контролю за ухваленням рішень щодо діяльності цих осіб, брати участь в управлінні їх діяльністю.

2. Порядок участі у відповідних контрольно-наглядових органах визначається нормами законодавства України та рішеннями Ради.

Стаття 19. Участь жителів у плануванні та розподілі коштів місцевого бюджету

1. Участь жителів у плануванні та розподілі коштів місцевого бюджету – це демократичний процес, якій надає право жителям брати участь у плануванні та розподілі коштів місцевого бюджету шляхом внесення відповідних пропозицій.

2. Рада та її виконавчий орган сприяють залученню жителів до процесу складання, розгляду, виконання місцевого бюджету і звітування про його виконання.

3. Форми та порядок внесення пропозицій жителями щодо планування та розподілу коштів місцевого бюджету визначаються рішенням Ради або Статутом територіальної громади. Пропозиції жителів беруться до уваги та враховуються

Радою та її виконавчим органом при плануванні місцевого бюджету на відповідний період.

4. Жителі можуть вносити пропозиції щодо планування та розподілу коштів місцевого бюджету безпосередньо й/або з використанням інформаційно-комунікаційних технологій у таких формах участі у вирішенні питань місцевого значення:

- 1) під час проведення громадських слухань;
- 2) у порядку місцевої ініціативи;
- 3) у формі електронної петиції;
- 4) на загальних зборах (конференції) жителів;
- 5) через участь у роботі в консультативно-дорадчих органах;
- 6) під час проведення публічних консультацій;
- 7) подання проєкту до громадського бюджету територіальної громади;
- 8) у межах бюджетного регламенту;
- 9) через інші форми.

5. Однією з форм участі у розподілі коштів місцевого бюджету є громадський бюджет територіальної громади. Громадський бюджет територіальної громади реалізується шляхом проведення конкурсу, який фінансується коштом місцевого бюджету. Під час конкурсу жителі готують і подають проєкти, які спрямовані на покращення життя територіальної громади, а також голосують за них. Проєкти жителів, що стали переможцями за результатами голосування, реалізують органи місцевого самоврядування спільно з авторами проєктів.

6. Порядок проведення конкурсного відбору проєктів, які фінансуються за рахунок коштів громадського бюджету, визначається Положенням про громадський бюджет, який затверджується рішенням Ради.

Стаття 20. Органи самоорганізації населення

1. Органи самоорганізації населення є елементом системи місцевого самоврядування й однією з форм участі жителів територіальної громади у вирішенні окремих питань місцевого значення. Правовий статус, порядок організації та діяльності органів самоорганізації населення за місцем проживання визначаються законом України.

2. За ініціативою жителів Рада може надавати дозвіл на створення будинкових, вуличних, квартальних та інших органів самоорганізації населення і у порядку, визначеному законодавством, наділяти їх частиною власної компетенції, фінансів, майна.

Стаття 21. Участь молоді у місцевому самоврядуванні

1. Молодь - молоді особи - особи віком від 14 до 35 років включно, які є громадянами України, іноземцями та особами без громадянства, які перебувають в територіальній громаді на законних підставах.

2. Основними завданнями Ради в реалізації права молоді на участь у місцевому самоврядуванні є:

- 1) створення умов для залучення молоді до громадського, політичного, соціально-економічного, культурного, спортивного життя територіальної громади, популяризація ролі та важливості участі молоді у процесі ухвалення рішень;
- 2) підтримка молоді в реалізації її соціально-економічного потенціалу, у тому числі питань професійного розвитку, працевлаштування, задоволення освітніх, медичних, культурних та інших потреб;
- 3) формування громадянської, національної та культурної ідентичності української молоді;
- 4) сприяння інституційному розвитку молодіжних громадських об'єднань, молодіжних центрів, посилення їхньої ролі у процесі соціалізації молоді;
- 5) розвиток молодіжної інфраструктури.

3. Органи та посадові особи місцевого самоврядування визначають форми та порядок залучення молоді до вирішення питань місцевого значення.

4. Залучення молоді до місцевого самоврядування та процесу вироблення рішень здійснюється через такі форми участі територіальної громади у вирішенні питань місцевого значення, як місцева ініціатива, громадські слухання, публічні консультації, консультативно-дорадчий орган при органі місцевого самоврядування та/або його посадовій особі, в тому числі молодіжні ради, залучення молоді до планування та розподілу коштів місцевого бюджету, проведення консультацій та в інших формах участі, що не суперечать закону.

5. В територіальній громаді можуть використовуватися інші форми громадської участі, що не суперечать чинному законодавству, створюватися молодіжні центри та простори, шкільний громадський бюджет тощо.

6. Рада, її виконавчі органи й сільський / селищний / міський голова в межах своїх повноважень:

- 1) розробляють і реалізують місцеву цільову програму щодо підтримки й розвитку молоді та молодіжної політики з урахуванням положень Національної молодіжної стратегії, місцевих потреб і запитів молоді, оцінюють ефективність їх реалізації;
- 2) передбачають у профільній програмі щодо підтримки і розвитку молоді й молодіжної політики підготовку та підвищення кваліфікації молодіжних працівників;
- 3) забезпечують формування, оптимізацію і розвиток молодіжної інфраструктури;
- 4) сприяють створенню і діяльності молодіжних центрів, забезпечують діяльність молодіжних центрів комунальної форми власності, інших установ, що забезпечують соціальний захист, самореалізацію та розвиток потенціалу молоді;
- 5) надають усебічну підтримку установам та організаціям, що опікуються підготовкою і підвищенням кваліфікації молодіжних працівників, членів молодіжних та дитячих громадських об'єднань;
- 6) сприяють діяльності молодіжних і дитячих громадських об'єднань, інших суб'єктів молодіжної роботи;
- 7) сприяють створенню молодіжних рад, інших консультативно-

дорадчих і робочих органів для забезпечення участі молоді в розвитку молодіжної політики, розв'язують інші питання, що стосуються молоді;

- 8) розробляють місцеві фінансово-кредитні механізми забезпечення економічної доступності житла для молодих сімей і молодих осіб;
- 9) можуть надавати гранти (фізичним особам, фізичним особам - підприємцям, юридичним особам, що здійснюють молодіжну роботу), ініціювати встановлення премій, стипендій, інших заохочувальних відзнак для відзначення, підтримки, самореалізації молоді та розвитку її потенціалу;
- 10) здійснюють інші повноваження, визначені законом.

7. Обдарованій молоді Рада та її виконавчі органи надає всебічну підтримку з метою реалізації соціально значущих проєктів у соціальній і гуманітарній сферах у порядку, визначеному законодавством; сприяє проведенню регіональних та місцевих конкурсів, виставок, фестивалів, концертів, наукових конференцій тощо, щоб виявити, підтримати й поширити творчі досягнення молоді.

8. Рада та її виконавчі органи можуть встановлювати для молоді спеціальні гранти, стипендії, стажування в органах місцевого самоврядування тощо.

РОЗДІЛ IV

ОСНОВНІ ЗАСАДИ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ТА ЙОГО ПОСАДОВИХ ОСІБ З ІНШИМИ СУБ'ЄКТАМИ

Стаття 22. Взаємовідносини органу місцевого самоврядування та його посадових осіб з об'єднаннями громадян та іншими суб'єктами

1. Інститути громадянського суспільства - це громадські об'єднання, професійні спілки та їх об'єднання, благодійні, релігійні організації, творчі спілки, професійні спілки та їх об'єднання, асоціації, організації роботодавців та їх об'єднання, органи самоорганізації населення, недержавними медіа, що легалізовані відповідно до законодавства.

2. Взаємовідносини органу місцевого самоврядування та його посадових осіб з інститутами громадянського суспільства, які здійснюють діяльність на території громади, здійснюються шляхом:

1) сприяння діяльності будь-яким законно сформованим інститутам громадянського суспільства, їх максимального залучення до участі у вирішенні питань місцевого значення;

2) неупередженій та однаковій підтримці законної діяльності усіх інститутів громадянського суспільства, що зареєстровані чи на інших законних підставах діють у межах територіальної громади;

3) залучення їхніх представників як експертів до розробки проєктів рішень Ради та її виконавчого комітету;

4) забезпечення доступу будь-яких осіб, що на законних підставах перебувають у межах територіальної громади, до консультацій та правової

допомоги (у тому числі безоплатної) з питань порядку створення і діяльності інститутів громадянського суспільства;

5) стимулювання волонтерської діяльності.

6) підтримки проектів інститутів громадянського суспільства, які вони реалізують на території територіальної громади.

2. Порядок взаємовідносин органів місцевого самоврядування територіальної громади із політичними партіями, органами виконавчої влади та іншими суб'єктами владних повноважень не є предметом регулювання цього Статуту та визначається Конституцією та актами законодавства України.

Стаття 23. Взаємовідносини територіальної громади з іншими територіальними громадами

1. Взаємовідносини територіальної громади, її органу місцевого самоврядування та його посадових осіб з іншими територіальними громадами, їхніми органами і посадовими особами здійснюються на принципах добросусідства, партнерства та взаємної вигоди.

2. З метою налагодження взаємовідносин, реалізації спільних проектів між територіальною громадою та іншими територіальними громадами можуть укладатися відповідні договори.

3. Співробітництво територіальних громад здійснюється у порядку, визначеному законодавством України.

Стаття 24. Участь в асоційованих організаціях і міжнародна співпраця

1. Орган місцевого самоврядування територіальної громади з метою більш ефективного здійснення своїх повноважень, захисту прав та інтересів територіальної громади може об'єднуватися в асоціації органів місцевого самоврядування та ставати членом асоціацій та інших добровільних об'єднань.

2. Асоціаціям та іншим добровільним об'єднанням органів місцевого самоврядування не можуть передаватися владні повноваження органу місцевого самоврядування територіальної громади.

3. Орган місцевого самоврядування в інтересах територіальної громади може брати участь у міжмуніципальній, транскордонній та міжнародній співпраці, організувати співробітництво з міжнародними організаціями у різних сферах суспільного життя.

4. Співпраця органу місцевого самоврядування територіальної громади з іншими територіальними громадами, асоціаціями органів місцевого самоврядування та їх добровільними об'єднаннями, міжнародними організаціями тощо реалізовується через підписання відповідних договорів і меморандумів, обмін офіційними делегаціями, проведення спільних заходів, реалізацію спільних проектів, а також іншими, передбаченими актами законодавства України способами.

Стаття 25. Взаємовідносини територіальної громади з органами виконавчої влади

1. Взаємовідносини органів та посадових осіб місцевого самоврядування з органами виконавчої влади, діяльність яких поширюється на територію громади, базуються на засадах співробітництва та взаємодопомоги з метою забезпечення здійснення завдань соціально-економічного та культурного розвитку громади, її населених пунктів та реалізації на території громади завдань і повноважень виконавчої влади в інтересах територіальної громади.

2. Органи та посадові особи місцевого самоврядування сприяють та взаємодіють з органами судової влади, прокуратури та іншими правоохоронними органами, надають, в передбачених законодавством випадках, допомогу у здійсненні їхніх повноважень.

3. Сільський голова, посадові особи місцевого самоврядування, до відповідальності яких належить правове забезпечення діяльності Ради, інші посадові особи за дорученням сільського голови, можуть представляти інтереси Ради та її виконавчих органів в судах, відповідають за організацію зв'язків органу місцевого самоврядування і посадових осіб місцевого самоврядування територіальної громади з органами судової влади, прокуратури та іншими правоохоронними органами.

4. Рада може залучати фахівців на підставі укладеного договору для представництва територіальної громади в судах, прокуратурі та інших правоохоронних органах.

РОЗДІЛ V

ЗАСАДИ ЗДІЙСНЕННЯ ГРОМАДСЬКОГО КОНТРОЛЮ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ ОРГАНУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ТА ЙОГО ПОСАДОВИХ ОСІБ

Стаття 26. Засади громадського контролю за діяльністю органу місцевого самоврядування та його посадових осіб

1. Здійснення громадського контролю за діяльністю органу місцевого самоврядування та його посадових осіб ґрунтується на Конституції України та актах законодавства України, цьому Статуті та інших актах Ради.

2. Громадський контроль за діяльністю органу місцевого самоврядування та його посадових осіб здійснюється з метою захисту прав, свобод та законних інтересів жителів територіальної громади, дотримання органами місцевого самоврядування та їх посадовими особами Конституції та законів України.

3. Громадський контроль за діяльністю органу місцевого самоврядування та його посадових осіб здійснюється на основі таких принципів:

- 1) відкритості та прозорості;
- 2) пріоритетності прав людини та громадянина;
- 3) законності;
- 4) добровільності та безоплатної участі у здійсненні громадського контролю;
- 5) неупередженості, об'єктивності та достовірності;
- 6) сприянні досягненню балансу приватних та публічних інтересів при вирішенні питань місцевого значення;

- 7) сприянні недопущенню перешкоджання під час здійснення законного громадського контролю;
- 8) професійності та компетентності учасників громадського контролю;
- 9) взаємодії жителів територіальної громади та органів і посадових осіб місцевого самоврядування.

Стаття 27. Форми здійснення громадського контролю за діяльністю органу місцевого самоврядування та його посадових осіб

1. Громадський контроль за діяльністю органу місцевого самоврядування територіальної громади та його посадових осіб здійснюється шляхом:

1) забезпечення органом місцевого самоврядування та його уповноваженими посадовими особами права кожного на доступ до публічної інформації у обсягах, передбачених Законом України «Про доступ до публічної інформації», іншими законами, Статутом і рішеннями Ради;

2) участі жителів у звітуваннях сільського голови, депутатів ради, старост про їх роботу згідно з вимогами чинного законодавства;

3) участі жителів у роботі консультативно-дорадчих органів, що створюються при Раді або її виконавчих органах;

4) подання індивідуальних чи колективних звернень громадян України та/або осіб, які не є громадянами України і законно перебувають на її території, із зауваженнями, скаргами та пропозиціями, що стосуються діяльності органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб, заяв або клопотань щодо реалізації своїх соціально-економічних, політичних й особистих прав і законних інтересів та скарг про їх порушення;

5) громадського оцінювання діяльності органів та посадових осіб місцевого самоврядування

б) використання інших форм, передбачених законодавством.

Стаття 28. Громадське оцінювання діяльності органу місцевого самоврядування та його посадових осіб

1. Громадське оцінювання діяльності органу місцевого самоврядування та його посадових осіб є формою громадського контролю, що передбачає проведення ініціатором аналізу діяльності відповідних органів та посадових осіб, підготовку висновків та пропозицій. Орган місцевого самоврядування та його посадові особи сприяють проведенню громадського оцінювання їх діяльності.

2. Предметом громадського оцінювання є діяльність органу місцевого самоврядування та його посадових осіб пов'язана із здійсненням ним своїх повноважень, прийняттям та виконанням рішень.

3. Аналіз діяльності органу та посадових осіб місцевого самоврядування проводить ініціатор громадського оцінювання, який здійснює діяльність на території відповідної територіальної громади.

4. Порядок проведення громадського оцінювання діяльності органу місцевого самоврядування та посадових осіб визначається Положенням про громадське оцінювання діяльності органу місцевого самоврядування та його

посадових осіб в Гірській сільській територіальній громаді, що є додатком до цього Статуту.

РОЗДІЛ VI ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Стаття 29. Засади розвитку територіальної громади

1. Основні напрями розвитку територіальної громади базуються на концепції сталого та збалансованого розвитку відповідно до законодавства України та цього Статуту.

2. Сталий розвиток територіальної громади базується на принципах:

- 1) передбачуваності та зрозумілості дій Ради;
- 2) нарощення конкурентоспроможності територіальної громади, впровадження інноваційно орієнтованої економічної політики;
- 3) ефективного розвитку інфраструктури територіальної громади, створення умов для комфортного проживання та ведення бізнесу в територіальній громаді;
- 4) безперешкодного доступу населення до якісних житлово-комунальних послуг;
- 5) забезпечення збалансованого розвитку економіки та екології, стимулювання навколишнього природного середовища до відтворення;
- 6) енергоефективності, енергозбереження, використання відновлювальних джерел енергії для зменшення впливу на зміну клімату;
- 7) забезпечення соціального захисту вразливих верств населення;
- 8) забезпечення правопорядку та громадської безпеки;
- 9) збереження та розвитку культурної та архітектурної спадщини територіальної громади.

Стаття 30. Стратегічні документи з розвитку територіальної громади

1. Стратегічні документи з розвитку територіальної громади є системою взаємопов'язаних документів, яка включає:

- 1) стратегію розвитку територіальної громади;
- 2) містобудівну документацію;
- 3) інші документи з планування розвитку територіальної громади.

2. Стратегічні документи та щорічні звіти про їх виконання оприлюднюються на офіційному веб-сайті Ради.

3. Розробка стратегічних документів з розвитку територіальної громади відбувається із залученням громадськості у формах, визначених чинним законодавством та Статутом, починаючи з етапу формування завдання на розробку цих документів або змін до них.

4. Проекти стратегічних документів з розвитку територіальної громади розміщуються на офіційному веб-сайті Ради і проходять громадські слухання, результати яких оприлюднюються на веб-сайті Ради і враховуються при доопрацюванні цих проектів.

Стаття 31. Стратегія розвитку територіальної громади

1. Стратегія розвитку територіальної громади (далі - Стратегія) - це документ стратегічного планування державної регіональної політики, що визначає стратегічні й оперативні цілі та завдання для сталого розвитку територіальної громади, який розробляється на період реалізації Державної стратегії регіонального розвитку та відповідної регіональної стратегії розвитку з урахуванням положень Закону України «Про засади державної регіональної політики».

2. Стратегія включає заходи із покращення рівня розвитку всіх сфер життєдіяльності в територіальній громаді, підвищення рівня комфортних та безпечних умов проживання, якісних освітніх, культурних, медичних послуг та відпочинку, надання соціальних та адміністративних послуг, розвитку транспортної інфраструктури, підвищення рівня самоорганізації жителів, сприяння розвитку середнього та малого підприємництва, сприяння залученню інвестицій, розвитку зв'язків між наукою та бізнесом та інші. План заходів до Стратегії включає перелік заходів з розвитку різних сфер діяльності на короткостроковий період.

3. План заходів з реалізації Стратегії розвитку територіальної громади — це документ реалізації державної регіональної політики, що визначає на середньостроковий період заходи, проекти, місцеві програми розвитку відповідно до завдань, визначених у Стратегії, з визначенням відповідальних виконавців, строків виконання, обсягів і джерел фінансування й індикаторів результативності їх виконання.

4. По секторальних напрямках Стратегія визначає концептуальні моделі організації надання публічних послуг відповідної сфери та довгострокові плани розбудови таких моделей.

5. Стратегія має враховувати положення стратегій розвитку та інших планувальних документів, ухвалених на державному/обласному/районному рівнях.

Стаття 32. Бюджет та фінансове забезпечення територіальної громади

1. Фінансова основа територіальної громади – це сукупність місцевих фінансових ресурсів, за допомогою яких забезпечується реалізація завдань та функцій місцевого самоврядування, виконання делегованих повноважень на території населених пунктів територіальної громади.

2. Фінансову основу місцевого самоврядування територіальної громади складають:

- 1) кошти бюджету територіальної громади;
- 2) кошти підприємств, установ і організацій, що перебувають у комунальній власності територіальної громади;
- 3) доходи від підприємств, установ та організацій, засновником яких є Рада;
- 4) інші фінансові ресурси.

3. Бюджет територіальної громади містить в собі надходження і витрати для забезпечення функціонування громади, які формуються відповідно до Бюджетного кодексу України, Податкового кодексу України, закону про Державний бюджет України та інших нормативно-правових актів України, що

регулюють бюджетні відносини. Ці надходження і витрати складають єдиний баланс бюджету.

4. Діяльність Ради, що пов'язана з бюджетним процесом, здійснюється відповідно до Бюджетного кодексу України.

5. На всіх стадіях бюджетного процесу здійснюються контроль за дотриманням бюджетного законодавства, оцінка ефективності управління бюджетними коштами відповідно до законодавства.

6. Інформація про бюджет є відкритою та оприлюднюється відповідно до вимог, визначених Бюджетним кодексом України та іншим законодавством України.

Стаття 33. Планування публічних інвестиційних проєктів

1. Публічні інвестиційні проєкти й програми публічних інвестицій плануються на місцевому рівні згідно з цілями й завданнями, визначеними у відповідних документах стратегічного планування.

2. Середньостроковий план пріоритетних публічних інвестицій територіальної громади:

1) розробляється виконавчим органом Ради на підставі пропозицій структурних підрозділів такого органу відповідно до цілей і завдань документів стратегічного планування;

2) схвалюється місцевою інвестиційною радою;

3) затверджується виконавчим органом Ради одночасно зі схваленням прогнозу місцевого бюджету.

3. Положення про місцеву інвестиційну раду, її склад, порядок розроблення і моніторингу реалізації середньострокового плану пріоритетних публічних інвестицій територіальної громади затверджує виконавчий орган Ради.

4. На основі середньострокового плану пріоритетних публічних інвестицій територіальної громади формується єдиний проєктний портфель публічних інвестицій територіальної громади, що схвалює місцева інвестиційна рада.

5. Виконавчий орган Ради розробляє план діяльності на середньостроковий період (включно із заходами щодо підготовки й реалізації публічних інвестиційних проєктів і програм публічних інвестицій) з урахуванням прогнозу місцевого бюджету, рішення про місцевий бюджет, середньострокового плану пріоритетних публічних інвестицій територіальної громади, єдиного проєктного портфеля публічних інвестицій територіальної громади, прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку.

Стаття 34. Охорона довкілля

1. Діяльність органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб з охорони довкілля і вирішення екологічних проблем територіальної громади спрямовується на захист навколишнього природного середовища через підготовку і реалізацію відповідних рішень з метою забезпечення сприятливих

екологічних умов для проживання, праці та відпочинку людей, а також формування системи контролю за станом навколишнього середовища.

2. Рада затверджує цільові програми покращення екологічного стану території територіальної громади, включає екологічні розділи до документів з планування її розвитку, вирішує питання виділення бюджетного фінансування на охорону довкілля, здійснює стратегічну екологічну оцінку документів державного планування.

3. Рада та виконавчий комітет сільської ради за потреби розглядають на своїх засіданнях питання щодо екологічної ситуації на території територіальної громади і контролю за ходом виконання запланованих заходів із її покращання.

Стаття 35. Застосування гендерно-орієнтованого підходу під час планування розвитку територіальної громади

1. Органом місцевого самоврядування забезпечується гендерно-орієнтований підхід під час розроблення документів з планування розвитку територіальної громади та інших рішень нормативно-правового характеру.

Стаття 36. Розвиток освіти, охорони здоров'я, спорту, культури та мистецтва

1. Органом місцевого самоврядування забезпечується розвиток соціально-гуманітарної сфери життєдіяльності територіальної громади – освіти, охорони здоров'я, спорту, культури та мистецтва.

2. Основні напрями і пріоритети соціально-гуманітарного розвитку територіальної громади визначаються Радою відповідно до законодавства при складанні документів з планування розвитку територіальної громади.

Стаття 37. Утвердження української національної і громадянської ідентичності

1. До повноважень органу місцевого самоврядування та його посадових осіб у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності належить:

1) забезпечення реалізації державної політики у сфері утвердження української національної і громадянської ідентичності;

2) розроблення, затвердження й реалізація місцевої програми у сфері утвердження української національної і громадянської ідентичності;

3) забезпечення формування, оптимізації й розвитку інфраструктури з утвердження української національної і громадянської ідентичності;

4) сприяння створенню та діяльності закладів сфери утвердження української національної і громадянської ідентичності, забезпечення діяльності таких закладів, що належать до комунальної форми власності;

5) сприяння підготовці й підвищенню кваліфікації фахівців у сфері утвердження української національної і громадянської ідентичності;

6) сприяння реалізації проєктів у сфері утвердження української національної і громадянської ідентичності на території територіальної громади;

7) створення умов для залучення жителів до ухвалення рішень з питань утвердження української національної і громадянської ідентичності;

8) інші повноваження, визначені законом.

2. Рада та її виконавчий орган створюють та забезпечують роботу координаційної ради з питань утвердження української національної і громадянської ідентичності.

РОЗДІЛ VII

ЗВІТУВАННЯ ОРГАНУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ТА ЙОГО ПОСАДОВИХ ОСІБ ПЕРЕД ТЕРИТОРІАЛЬНОЮ ГРОМАДОЮ

Стаття 38. Звітування органу місцевого самоврядування та його посадових осіб, депутатів сільської ради перед територіальною громадою

1. Звітування органу місцевого самоврядування та його посадових осіб здійснюється з метою забезпечення прозорості діяльності органу місцевого самоврядування та його посадових осіб, а також інформування населення про вирішення питань місцевого значення, в порядку та в спосіб визначеному законодавством.

2. Про свою роботу перед територіальною громадою звітують:

1) сільський голова;

2) депутати ради;

3) староста – перед жителями населених пунктів відповідного старостинського округу.

3. Звітування органів та посадових осіб місцевого самоврядування перед територіальною громадою відбувається у порядку, визначеному законодавством.

4. Про місце, час і спосіб організації звітування перед територіальною громадою (виборцями) уповноважена особа місцевого самоврядування або депутат сільської ради(у випадку звітування депутата ради) повідомляє не пізніше ніж за сім днів до дня звітування через місцеві засоби масової інформації або шляхом розміщення відповідної інформації на офіційному веб-сайті Ради. Сільський голова або уповноважена ним особа забезпечує невідкладне оприлюднення інформації про час та місце звітування зазначених у частині другій цієї статті осіб на офіційному веб-сайті Ради.

5. Відкрита зустріч з територіальною громадою організовується та здійснюється у спосіб, який дозволяє жителям територіальної громади поставити запитання, висловити зауваження та подати пропозиції.

6. Звітування перед Радою відбувається на її пленарних засіданнях.

7. Письмові звіти, надані особами, переліченими у частині другій цієї статті, оприлюднюються на офіційному веб-сайті Ради (громади) та розміщуються у вільному доступі у приміщенні Ради не пізніше ніж за 7 календарних днів до дня проведення відкритої зустрічі. Особа, яка звітує, має забезпечити своєчасне подання звіту уповноваженій особі Ради для його оприлюднення.

Стаття 39. Звітування сільського голови

1. Сільський голова зобов'язаний звітувати про свою роботу перед територіальною громадою не менше двох разів на рік у порядку, визначеному Законом та Статутом територіальної громади. Сільський голова звітує перед територіальною громадою під час проведення відкритої зустрічі у спосіб, що дає змогу жителям поставити запитання, висловити зауваження та внести пропозиції.

2. Письмовий звіт сільського голови про свою роботу оприлюднюється на офіційному веб-сайті Ради та розміщується у приміщенні Ради не пізніше ніж за сім календарних днів до дня проведення відкритої зустрічі.

3. Сільський голова зобов'язаний прозвітувати перед Радою про роботу виконавчих органів Ради на вимогу не менше половини депутатів відповідної ради у визначений ними строк, але не раніше наступної чергової сесії.

Стаття 40. Звітування депутатів

1. Депутат сільської ради зобов'язаний не рідше одного разу на рік звітувати про свою роботу перед виборцями у порядку, визначеному Законом та прийнятими відповідно до нього статутом територіальної громади. Депутат місцевої ради звітує про свою роботу під час проведення відкритої зустрічі у спосіб, що дає змогу виборцям поставити запитання, висловити зауваження та внести пропозиції.

2. Письмовий звіт депутата сільської ради про свою роботу оприлюднюється на офіційному веб-сайті Ради та розміщується у приміщенні Ради не пізніше ніж за сім календарних днів до дня проведення відкритої зустрічі, у спосіб, що дає можливість виборцям поставити запитання, висловити зауваження та внести пропозиції. Рада визначає орієнтовні строки проведення звітів депутатів місцевої ради перед виборцями.

3. Звіт депутата місцевої ради може бути проведено в будь-який час на вимогу зборів виборців за місцем проживання, трудової діяльності або навчання, а також органів самоорганізації населення.

Стаття 41. Звітування старости

1. Староста звітує про свою роботу перед Радою, жителями відповідного старостинського округу в порядку, визначеному законодавством та рішенням Ради.

2. Заслуховування звіту старости перед жителями старостинського округу відбувається на відкритій зустрічі, у спосіб, що дає можливість жителям старостинського округу поставити запитання, висловити зауваження та внести пропозиції. Інформація про зустріч, а також письмовий звіт старости оприлюднюються на офіційному веб-сайті Ради та розміщуються у приміщенні Ради не пізніше ніж за сім календарних днів до дня проведення зустрічі.

3. Звіт старости перед Радою включає доповідь про його роботу за звітний період, інформацію про хід і результати виконання місцевого бюджету в частині, що стосується відповідного старостинського округу, реалізацію затверджених Радою документів з планування розвитку територіальної громади в частині, що

стосується населених пунктів, розташованих на території відповідного старостинського округу, відповіді на запитання депутатів Ради.

РОЗДІЛ VIII ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Рада затверджує Статут і вносить зміни до нього.
2. Пропозиції щодо внесення змін і доповнень до Статуту мають право подавати на розгляд Ради сільський голова, депутати Ради, виконавчий комітет Ради, старости й жителі в порядку внесення місцевої ініціативи.
3. Про підготовку проєкту рішення про внесення змін до Статуту повідомляється так: відповідна інформація розміщується на офіційному вебсайті Ради, а також на дошках оголошень, у медіа й у інший спосіб не пізніше як за один місяць до його розгляду.
4. Сільський голова обов'язково вносить проєкт рішення про прийняття чи внесення змін до Статуту на громадські слухання.
5. Жителі можуть обговорювати проєкт рішення про затвердження чи внесення змін до Статуту, вносити до нього пропозиції чи виступити проти змін, використовуючи й інші форми участі жителів у вирішенні питань місцевого значення в порядку, визначеному цим Статутом.
6. Рішення про затвердження цього Статуту, текст Статуту і його додатки, а також рішення про внесення змін до Статуту оприлюднюються в порядку, встановленому законодавством України. Статут і зміни до нього набирають чинності з дня їх офіційного оприлюднення.
7. Акти органів і посадових осіб місцевого самоврядування територіальної громади повинні бути приведені у відповідність до положень Статуту та відповідати йому.
8. Контроль за виконанням Статуту здійснює Рада і її виконавчі органи, сільський голова та жителі.